

Почесний келих за особливі успіхи у повітряній війні

Володимир Онищук (Київ)

Об истории возрождения во время Второй мировой войны награды немецких ВВС "Почетный кубок за выдающиеся успехи в воздушной войне."

Revival history of German Luftwaffe's award: «Cup of Honour for the outstanding successes in air war» during the World War II is described.

Уже в Першу світову війну 1914 - 1918 р. німецьких пілотів, які визначилися у боях, нагороджували малими срібними чашами і великими келихами з срібла. Цю традицію підхопила німецька авіонавігаційна промисловість в 1940 р., що видно з наведеного нижче документа:

“Генерал-фельдмаршалу Герінгу до 47-ої річниці від дня народження. Німецька Авіонавігаційна промисловість

Вельмишановний Пане Генерал-фельдмаршале!

З ініціативи старого військового пілота хотів би я дозволити собі, пане генерал-фельдмаршале, з нагоди Вашої 47-ої річниці від дня народження, котра припала на час великої битви за майбуття Німеччини, вручити Вам подарунок, який спирається на традицію військової авіації Світової війни (першої).

Корпусний генерал Військово-Повітряних Сил вручав у Світову війну пілотам, котрі завдяки особливому завзяттю здійснили військовий подвиг, срібні пам'ятні чаші з написом: “Переможцю у повітряному бою ...”.

Оскільки Ви, пане фельдмаршале, як хоробрий і безстрашний пілот-винищувач у Світову війну цю чашу з рук Вашого найвищого авіаційного начальства одержали, Імперський Союз Німецької авіаційної промисловості просить від імені його приєднаної індустрії відновити цю традицію у цій нав'язаній нам тепер війні і пропонує дві моделі - чаші, вручати

відповідно до заслуг: з написами: “Переможцю в повітряному бою ...”, або “За визначний успіх у війні в повітрі ...”.

Нагорода пам'ятною чашею з Ваших рук, пане генерал-фельдмаршале, буде кожному хороброму пілоту високою честю і новітнім захопленням.

На виготовлення потрібної на початку кількості пам'ятних келихів Імперський Союз Німецької авіаційної промисловості виділяє 50 000 рейхсмарок.

Понад це Німецька авіаційна промисловість передає суму в 50 000 рейхсмарок, яку може застосувати за власним розсудом Головне командування Люфтвафе як фонд підтримки військовослужбовців Люфтвафе.

У сподіванні порадувати цими військовими подарунками Німецька авіаційна промисловість з вдячністю й відданістю вітає Вас з сьогоднішнім днем, генерал-фельдмаршале і Головнокомандуючий.

Берлін. 12.01.1940 р. Г. Е. Фогель.”

Оригінал - документ з 2 аркушів (3 сторінок) знайшовся в 50-ті роки в торгівлі Парижу і був виданий Куртом Клейтманом.

Бюлетень розпоряджень Люфтвафе від 1940 р. опублікував під номером 273 такий указ Імперського міністра авіації і Головнокомандуючого Люфтвафе:

“Заснування почесного келиха за особливий успіх у війні в повітрі.

Друзі Люфтвафе надали в мое розпорядження кошти, котрі я використав на фонд “почесного келиха за особливий успіх у війні в повітрі”.

Право нагородження почесним

Почесний келих за особливі успіхи у повітряній війні

(Перша світова війна 1914-1916рр.)

келихом я залишаю за собою персонально.

Нагороджений отримує документ на володіння.

Штаб-квартира Головнокомандуючого Люфтвафе 27.02.1940 р.

Імперський міністр авіації і Головнокомандуючий

Люфтвафе

Герінг

Генерал-фельдмаршал. L. P. 5 № 42231/40”

26 серпня 1941 р. Імперський міністр авіації і Головнокомандуючий Люфтвафе подав у бюлетень

Почесний келих за особливі успіхи у повітряній війні

(Друга світова війна 1939–1945 рр.)

розпоряджень Люфтвафе (1-го вересня 1941 р. - № 36, стор. 655) оголошення:

“Військовослужбовці Люфтвафе, котрі були нагороджені портретом пана Рейхсмаршала чи “почесним келихом за особливий успіх у війні в повітрі”, будуть введені в особливий Почесний реєстр, який безперервно з’являється в Бюлетені розпоряджень Люфтвафе.

Прізвища військовослужбовців Люфтвафе, котрі введені в Почесний реєстр, оголошувати військам під час перевірки”.

6 липня 1944 р. з’явилося нове оголошення Головного Командування Люфтвафе:

“Почесний келих за особливі успіхи у повітряній війні.

Виготовлення нагородних Почесних келихів за особливі досяг-

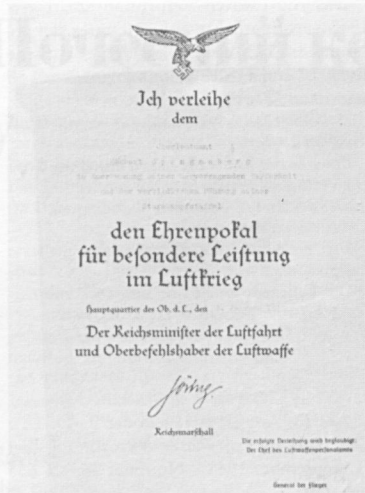
нення у повітряній війні забирає з причин, обумовлених війною, багато часу, так що надсилання винагород в командні інстанції (штаби) з цих причин дуже затягується. Записами про перебування келихів надалі нехтуватимуть.

Внаслідок частой зміни підпорядкування формувань, пересилання виготовлених келихів наштовхується на труднощі і в багатьох випадках веде до браку в результаті пошкодження келихів. Тому в майбутньому келихи нагородженням військовослужбовцям направлятимуть на зберігання. З цією метою дивізії і окремі частини повідомляють адреси тих нагороджених військовослужбовців, котрі до цього ще не одержали нагороду (в порядку дати нагородження) за таким зразком: військове звання, ім’я та

прізвище нагородженого, військова частина нагородженого на час нагородження, дата нагородження за листом-повідомленням Імперського міністра авіації і головнокомандуючого Люфтвафе про нагородження, адреса військовослужбовців, на яку мають бути вислані келихи. Першочерговою є подача даних для тих, хто був нагороджений почесним келихом в час від 1.03.1943 р. до 30.09.1943 р.”

Нагородження почесним келихом припинилося за розпорядженням Шефа Штатного управління і націонал-соціалістичного керівництва Люфтвафе, генерал-оберста* Лорцера, 10 грудня 1944 р.:

* Генеральське звання, що відповідає нашому “генерал армії”.

Грамота про нагородження Почесним келихом за особливі успіхи у повітряній війні.

“Ган Рейхсмаршал наказав, що після опублікування цього оповіщення в Почесному списку (реєстрі) Німецького Люфтвафе і з цим поєднаної “Почесному списку застібки” негайно вступає в силу те, що “Почесний келих за особливі успіхи у повітряній війні” ... видаватимся в нагороду більше не буде.”

Скількима почесними келихами було нагороджено і скільки з них було виготовлено і видано на руки - не з'ясовано. За даними федерального архіву (ФРН) нагороджених Почесними келихами мало бути близько 13000 - 15000. Проте кількість виготовлених келихів невідома.

Перші келихи виготовлялися з срібла 835 проби фірмою Йоганес Вагнер і син в Берліні. Пізніше їх почали виготовляти з посрібленого сплаву “альпака”.

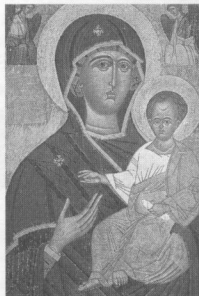
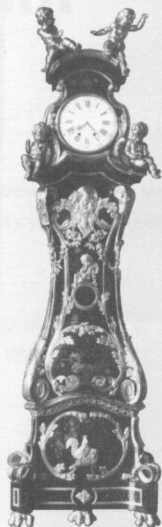
До уваги колекціонерів! Після війни, приблизно в 70-х роках, з'явилося у продажу багато підробок.

Список літератури

Kurt G. Kletman Auszeichnungen des Deutschen Reiches 1936 - 1945. Stuttgart, 1994.

Jörg Nimmergut Orden & Ehrenzeichen von 1800 - 1945. Munchen, 1977.

Andre Hosken Katalog der Orden und Ehrenzeichen des Deutschen Reiches 1871 - 1945. Bremen, 1993.

Салон

«Старинные часы»

предлагает и реализует часы карманные, наручные, каминные, настенные, напольные, старинные оптические приборы.

Адрес:

Киев, ул. Горького, 11

Телефон:

(044) 227-3002

Магазин

«Антиквариат»

предлагает и реализует картины, иконы, мебель, изделия из серебра, бронзы, фарфора, стекла, кости; ковры, пепельницы, игрушки, шкатулки, люстры.

Адрес:

Киев, ул. Горького, 11

Телефон:

(044) 227-3758

Салон

«Нумизматика»

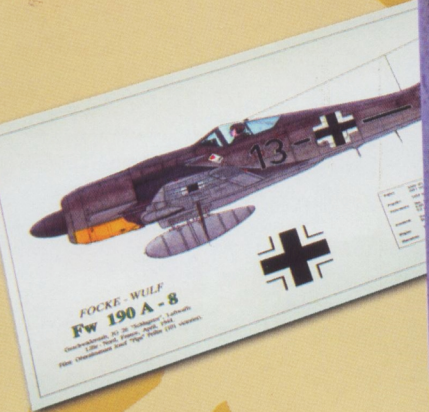
предлагает и реализует старые и современные монеты, банкноты, награды, знаки отличия, значки, жетоны, настольные и памятные медали всех стран; униформу, открытки; литературу по нумизматике, бонистике, фалеристике.

Адрес:

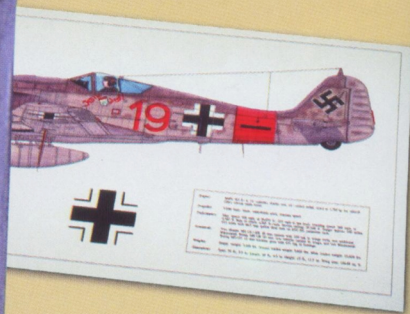
Киев, ул. Горького, 11

Телефон:

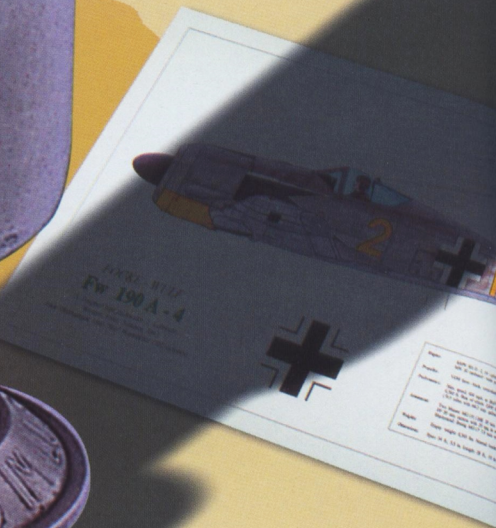
(044) 220-5418

**FOCKE-WULF
Fw 190 A-8**
 Entwicklung: 20.08.1941
 1.000 Stück
 1.000 Stück
 1.000 Stück

**FOCKE-WULF
Fw 190 A-4**
 Entwicklung: 10.08.1941
 1.000 Stück
 1.000 Stück
 1.000 Stück

**FOCKE-WULF
Fw 190 A-4**
 Entwicklung: 10.08.1941
 1.000 Stück
 1.000 Stück
 1.000 Stück

**FOCKE-WULF
Fw 190 D-9**
 III Gruppe, Jagdgeschwader 54
 Luftwaffe, Vierzehn, Germany
 Operative "Diebstahl" Jan. 1, 1945
 Pilot: Lieutenant Theo Nibel

**FOCKE-WULF
Fw 190 D-9**
 Entwicklung: 10.08.1941
 1.000 Stück
 1.000 Stück
 1.000 Stück

**Почесний келих
за особливі успіхи
у повітряній війні
(стор. 4)**